

POSTANOWIENIE

Dnia 28 stycznia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Grzegorzcyk

w sprawie z powództwa T. P.
przeciwko Spółdzielni Mieszkaniowej "[...]" w W.
o ustalenie istnienia członkostwa,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 28 stycznia 2022 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 26 marca 2021 r., sygn. akt V ACa [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od powoda na rzecz pozwanej kwotę 240 (dwieście czterdzieści 00/100) złotych tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Przepis ten odpowiada charakterowi skargi kasacyjnej, będącej nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, o dominującym publicznoprawnym charakterze, przysługującym od orzeczeń wydanych po przeprowadzeniu dwuinstancyjnego postępowania sądowego, w którym sąd pierwszej i drugiej instancji dysponuje pełną kognicją w zakresie faktów i dowodów. W powiązaniu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. oznacza to, że

w skardze kasacyjnej nieodzowne jest powołanie i uzasadnienie okoliczności o charakterze publicznoprawnym, które stanowią wyłączną podstawę oceny pod kątem przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (przyczyn kasacyjnych).

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący T.P. powołał się na potrzebę wykładni art. 3 ust. 3¹ i art. 23 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych (jedn. tekst: Dz. U. z 2021 r., poz. 1208, dalej – „u.s.m.”) w kontekście trybu nawiązania członkostwa w spółdzielni mieszkaniowej przez osoby będące właścicielami lokali w nieruchomościach pozostających w zasobach spółdzielni mieszkaniowych oraz adekwatnego środka prawnego przysługującego takim osobom.

Powołanie się na potrzebę wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.) wymaga wykazania, że określony przepis prawa lub zespół tych przepisów, mimo że budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje wyraźnie wskazane przez skarżącego rozbieżności w judykaturze w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych, które należy przytoczyć (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08, niepubl. i z dnia 28 marca 2007 r., II CSK 84/07, niepubl.).

Zgodnie z art. 3 ust. 3¹ u.s.m. członkiem spółdzielni może być osoba, która nabyła prawo odrębnej własności lokalu. Właścicielowi lokalu, który nie jest członkiem spółdzielni, przysługuje roszczenie o przyjęcie w poczet członków spółdzielni, przy czym w sytuacji tej stosuje się odpowiednio art. 16 ustawy z dnia 16 września 1982 r. - Prawo spółdzielcze (jedn. tekst: Dz. U. z 2021 r., poz. 648, dalej – „pr. spółdz.”), który stanowi m.in., że warunkiem przyjęcia na członka jest złożenie deklaracji członkowskiej. Zgodnie zaś z art. 23 ust. 2 u.s.m. spółdzielnia nie może odmówić przyjęcia w poczet członków niebędącego jej członkiem właściciela lokalu podlegającego przepisom tej ustawy.

Z powołanych przepisów wynika jasno, że nawiązanie stosunku członkostwa wymaga złożenia deklaracji; ponadto, jak wskazuje się w piśmiennictwie, w rozważanej sytuacji mają zastosowanie wszystkie zasady dotyczące

tradycyjnego ofertowego sposobu nawiązania członkostwa w spółdzielni, co implikuje konieczność przyjęcia właściciela lokalu w poczet członków spółdzielni, to zaś zakłada podjęcie decyzji przez organ spółdzielni właściwy do przyjmowania członków (por. art. 17 pr. spółdz.).

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie zawierał w tym kontekście dostatecznej argumentacji, która mogłaby przekonywać o istnieniu poważnych wątpliwości co do sposobu nawiązania stosunku członkostwa w spółdzielni mieszkaniowej przez właścicieli lokali w zasobach spółdzielni; istnienia tych wątpliwości nie dowodziły również powołane we wniosku orzeczenia sądów powszechnych. Okoliczność, że zgodnie z art. 23 ust. 2 u.s.m. spółdzielnia nie może odmówić przyjęcia w poczet członków m.in. właścicieli lokali, nie świadczy o tym, że stosunek członkostwa tych osób nawiązuje się *per se* na skutek złożenia deklaracji (por. np. art. 3 ust. 1 u.s.m.). Ponadto, założeniem przedstawionej we wniosku wątpliwości była okoliczność, że osoba, której przysługuje odrębna własność lokalu, złożyła deklarację członkowską, podczas gdy z wiążących Sąd Najwyższy (art. 398¹³ § 2 k.p.c.) ustaleń faktycznych poczynionych przez Sądy *meriti* wynikało, że powód deklaracji takiej nie złożył. Przedstawiona we wniosku wątpliwość odrywała się tym samym od podstawy faktycznej zaskarżonego wyroku.

Ostatnią uwagę należało odnieść także do drugiej z przedstawionych we wniosku wątpliwości, dotyczącej adekwatnego środka prawnego na wypadek odmowy przyjęcia w poczet członków spółdzielni. Z podstawy faktycznej zaskarżonego wyroku nie wynikało bowiem, aby *in casu* doszło do podjęcia przez pozwaną decyzji o odmowie przyjęcia powoda w poczet członków. Jak wskazał Sąd Okręgowy, skoro skarżący nie złożył deklaracji członkowskiej, pozwana nie podejmowała decyzji – pozytywnej ani negatywnej – o przyjęciu go do grona członków spółdzielni. Uwzględniając wcześniejsze uwagi co do trybu nawiązania stosunku członkostwa w spółdzielni mieszkaniowej, z wniosku nie wynikało tym samym, w jaki sposób powództwo o ustalenie stosunku prawnego lub prawa (art. 189 k.p.c.) miałoby w takiej sytuacji zapewnić skarżącemu adekwatną ochronę prawną, a przynajmniej, aby w kwestii tej zachodziła poważna wątpliwość interpretacyjna, uzasadniająca wypowiedź ze strony Sądu Najwyższego, przy uwzględnieniu publicznoprawnego, ponadindywidualnego celu skargi kasacyjnej.

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2 i art. 98 w związku z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.